

Gemeenteraad	
Portefeuillehouder: Pieter Kos	Van team: Team Financiën Adviseur: Patricia van Leerdam E-mail: p.van.leerdam@denhelder.nl
Classificatie: Openbaar	Kenmerk: 2022-044778 Begrotingswijziging: Ja
Onderwerp:	Voorstel tot het vaststellen van de Tweede tussenrapportage 2022

Publiekssamenvatting:

De Financiële verordening Den Helder 2017 bepaalt dat het college van burgemeester en wethouders tweemaal per jaar een tussenrapportage aanbiedt aan de gemeenteraad. Deze tweede tussenrapportage in 2022 geeft de stand van zaken aan per 1 september 2022 van de uitvoering van de activiteiten van de gemeente en van de financiële positie. De rapportage biedt daarnaast inzicht in afwijkingen en ontwikkelingen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2022. Een onderdeel van deze tussenrapportage is een overzicht met voorgestelde wijzigingen voor de begroting 2022. Het saldo van de tweede tussenrapportage 2022 is € 1.520.000 nadelig waardoor het begrotingsaldo daalt tot € 34.000 voordelig.

Geadviseerd besluit

1. Kennis te nemen van de Tweede tussenrapportage 2022 en de daarin opgenomen voortgang van de planning 2022 op de doelen en activiteiten per programma;
2. In te stemmen met de in deze rapportage opgenomen financiële aanpassingen en gewijzigde Programmabegroting 2022 vast te stellen;
3. De in deze rapportage opgenomen mutaties in de reserves vast te stellen;
4. De in deze rapportage opgenomen financiële aanpassingen met een structureel karakter te verwerken in de Programmabegroting 2023 en deze gewijzigde begroting vast te stellen;
5. Een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van € 36.000 voor de investering afmeerpalen Achterbinnenhaven.

Raadsvoorstel:

Aanleiding en context

De Financiële verordening gemeente Den Helder 2017 bepaalt dat het college tweemaal per jaar een tussenrapportage aanbiedt. Deze tweede tussenrapportage (turap) beslaat de periode tot en met augustus 2022. In december volgt nog de zogenoemde veegwijziging met de laatste bijstelling van begrotingsjaar 2022 en het voorstel tot de budgetoverheveling van 2022 naar 2023.

De tweede tussenrapportage heeft een nadelig effect van € 1.520.000 tegenover een begroot nadelig saldo van € 682.000 na het vaststellen van de eerste tussenrapportage van 2022. Het totale geprognosticeerde nadelige saldo van de begroting 2022 wordt daardoor begroot op € 2.202.000. Dit is exclusief de uitname uit de algemene reserve van € 2.236.000 voor de inzet van budgetten die overgeheveld zijn uit 2021.

Rekening houdend daarmee is er sprake van een overschot van € 34.000.

De actuele ratio van het weerstandsvermogen als gevolg van deze turap is 1,6. De stand is onder andere het gevolg van het voordelige saldo van de jaarrekening 2021 en de verlaging van de risico's uit de Algemene Uitkering.

Voor de tussenrapportage is het rapporteren over de stand van zaken ten opzichte van de doelen uit de begroting 2022 het uitgangspunt. Deze tweede tussenrapportage van 2022 bestaat uit een zogenoemde stoplichtrapportage per programma over het gevoerde beleid, de financiële afwijkingen groter dan € 100.000 bij dat programma, overige relevante afwijkingen en eventuele nieuwe kredietaanvragen. In de stoplichtrapportage wordt ingegaan op de stand van zaken rond de vier programma's en de doelen die in de begroting 2022 zijn gesteld. Wanneer een doel niet 'groen' is en niet is gehaald, wordt een toelichting gegeven over de reden en stand van zaken hiervan. Doelen die wel gehaald zijn of op schema liggen worden in principe niet toegelicht.

Doelen en resultaten

Het behalen van doelen uit de Begroting 2022 worden in deze tussenrapportage uiteengezet.

Kaders en omstandigheden

De Financiële verordening van de gemeente Den Helder bepaalt in artikel 6 dat de tweede tussenrapportage beschikbaar moet zijn in het najaar. De gemeenteraad heeft besloten dat hij dit jaar de Tweede Tussenrapportage 2022 op 31 oktober behandelt. In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is de regelgeving opgenomen over de inrichting van de begroting voor de gemeente.

Argumenten en alternatieven

Door middel van de tussenrapportage krijgt de gemeenteraad informatie over de ontwikkelingen sinds het vaststellen van de begroting. Noodzakelijke tussentijdse wijzigingen in de begroting vergen een besluit van de raad. In deze tussenrapportage zijn de gevolgen van zowel de 'normale' bedrijfsvoering als de uitvoering van het beleid verwerkt en geanalyseerd omdat deze samenhang vertonen.

De volgende argumenten verwijzen naar de beslispunten in dit raadsvoorstel:

1 t/m 4 betreffen beslispunten waardoor de financiële mutaties uit de rapportage in de begroting verwerkt kunnen worden.

5. Bij uitvoering van deze vervanging is tegen een aantal onvoorziene kosten opgelopen. Er moest een aantal extra steigerpalen worden geplaatst en ook door stormschade zijn er extra palen geplaatst; daarbij de kosten verkeer et cetera. Tevens is er opdracht gegeven voor corrosieonderzoek naar de verwijderde palen omdat deze er onverwachts slecht aan toe zijn terwijl een aantal nog niet zo lang geleden is geplaatst. Voor dit doel wordt een aanvullend krediet van € 36.000 gevraagd.

Bestuurlijke vernieuwing

Dit onderdeel is voor dit voorstel niet van toepassing.

Duurzaamheid

Dit onderdeel is voor dit voorstel niet van toepassing.

Financiële consequenties

De tweede tussenrapportage heeft een nadelig effect van € 1.520.000 tegenover een begroot nadelig saldo van € 682.000 na het vaststellen van de eerste tussenrapportage van 2022. Het totale geprognosticeerde nadelige saldo van de begroting 2022 wordt daardoor begroot op € 2.202.000. Dit is exclusief de uitname uit de algemene reserve van € 2.236.000 voor de inzet van budgetten die overgeheveld zijn uit 2021.

Rekening houdend daarmee is er sprake van een overschot van € 34.000.

Twee belangrijke nadelige effecten hebben zich voorgedaan: de bijstelling van het macrobudget door het Rijk en de stijging van de kosten van de Jeugdzorg. De gemeente kan deze ontwikkelingen slechts beperkt bijsturen. Wel denkt het Rijk na welke mogelijkheden het heeft om de Jeugdzorg beter beheersbaar te maken.

Op dit moment zijn diverse budgetten nog maar in beperkte mate ingezet door corona bij de start van het jaar en knelpunten bij de werving van personeel en het niet tijdig beschikbaar zijn van bedrijven voor de uitvoering van projecten. Vrijval van een deel van deze budgetten is echter nog niet toegepast mede door de inhaalactiviteiten die nu plaatsvinden en de mogelijke effecten van de sterk stijgende inflatie. Het uiteindelijke resultaat kan hierdoor nog beïnvloed worden.

De belangrijkste mutaties van deze tussenrapportage staan in onderstaand overzicht:

Mutaties Tweede tussenrapportage 2022	
Omschrijving	bedrag
Lasten	-12.928
1 Afboeking balanswaarde verkochte grond Dogger 2021	-190
2 Beschermd wonen	-220
3 Bijstelling budget Jeugdzorg	-1.914
4 Bijstelling budget vervoersvoorzieningen	-173
5 Bijstelling ontvangsten BUIG uitkering Rijk	465
6 Gemeentefonds: meicirculaire 2022	-4.606
7 Herfinanciering leningen ten behoeve van Woningstichting Den Helder	1.550
8 Leerlingenvervoer	-136
9 Meicirculaire 2022: Inzet gelden Klimaatakkoord	-356
10 Nationaal Isolatie Programma	-290
11 Oekraïne opvang	-1.385
12 Opbrengst verkoop Bijlweg 20	-2.500
13 Ophogen inhuur budgetten	-833
14 Project Naar een Thuis voor jongeren	-533
15 Toename Huishoudelijke hulp	-141
16 Wachtgeld college 2018-2022	-669
subtotaal lasten	-11.931
Baten	
17 Actualisatie huisvestinglasten	132
18 Beschermd wonen	220
19 Bijstelling ontvangsten BUIG uitkering Rijk	-1.573
20 Gemeentefonds: meicirculaire 2022	7.635
21 Herfinanciering leningen ten behoeve van Woningstichting Den Helder	-1.265
22 Meicirculaire 2022: Inzet gelden Klimaatakkoord	356
23 Nationaal Isolatie Programma	290
24 Oekraïne opvang	1.385

25	Opbrengst verkoop Bijlweg 20	2.500
26	Ophogen inhuur budgetten	833
27	Project Naar een Thuis voor jongeren	533
	subtotaal baten	11.046
	Overige ontwikkelingen <€ 100.000	-635
	Totaal wijzigingen tussenrapportage	-1.520

Toelichting

1. Afboeking balanswaarde verkochte grond Dogger 2021: In 2021 zijn twee percelen grond op van de voormalige grondexploitatie Doggershoek verkocht. De grondwaarde van deze grond is opgenomen op de balans en had wegens verkoop afgeboekt moeten worden. Dit is in 2021 niet gebeurd en dit wordt nu gecorrigeerd.
2. Beschermd wonen: We verwachten regionaal € 5,4 miljoen uit te geven aan zorg in natura Beschermd wonen. In de 1e tussenrapportage kwamen we op een prognose van € 5,2 miljoen. De bijstelling komt ten laste van de reserve beschermd wonen. Deze mutatie heeft daardoor geen effect op ons begrotingsaldo (zie de opbrengst bij punt 18).
3. Bijstelling budget Jeugdzorg: We zien een afname van het aantal jeugdigen in zorg en een afname van het aantal trajecten t.o.v. 2021. Echter de kostenstijging die al vanaf 2019 waarneembaar is zet zich door met hogere trajectkosten tot gevolg. Het zogeheten woonplaatsbeginsel heeft door de recente aanpassing nogal wat voeten in aarde met betrekking tot de uitvoering en dus resulteert dit nog niet altijd in kostenreductie voor gemeente Den Helder. Vanuit Den Helder zijn instrumenten ingezet om de instroom te temperen (wijksteunpunt en integrale aanpak problematiek) maar door vertraging heeft dit nog geen besparing gegeven. Conform de huidige prognoses op basis van de betaalde zorg verwachten we een uitgave van € 26.000.000 voor geheel 2022.
4. Bijstelling budget vervoersvoorzieningen: Momenteel lopen er diverse acties die ervoor zorgen dat de uitgaven voor vervoersvoorzieningen omlaag gaan. Het rendement hiervan is of niet te voorspellen of heeft pas effect vanaf 2023. De bijstelling in 2022 van € 178.700 is daardoor nog noodzakelijk.
5. Bijstelling ontvangsten BUIG uitkering Rijk: We ontvangen ca. € 1,6 miljoen minder rijksbudget in 2022. Daartegenover staan lagere uitgaven van ca. € 500.000. Per saldo is er een bijstelling nodig van € 1,1 miljoen (zie de opbrengst bij punt 19).
6. Gemeentefonds: meicirculaire 2022: Als gevolg van toegenomen rijksuitgaven aan onder andere loon-/prijsontwikkeling, klimaatmaatregelen, koppeling AOW aan minimumloon en defensie is het accres en daarmee de algemene uitkering uit het Gemeentefonds gestegen.
7. Herfinanciering leningen ten behoeve van Woningstichting Den Helder: Eind 2021 zijn de langlopende leningen die ten behoeve van Woningstichting Den Helder zijn aangetrokken, geherfinancierd tegen lagere rentepercentages. Dit levert per saldo een voordeel voor de exploitatie op (zie punt 21).
8. Leerlingenvervoer: De stijging van de kosten voor leerlingenvervoer zet zich door. Dit komt met name door jeugdigen met een crisisplek buiten Den Helder die wel in Den Helder naar school blijven gaan, de invoering van transitieklassen door scholen en vrij veel aanvragen van jeugdigen die dichtbij school wonen.
9. Meicirculaire 2022: Inzet gelden Klimaatakkoord: In de meicirculaire 2022 zijn gelden ter beschikking gesteld om te kunnen voldoen aan het Klimaatakkoord. Deze gelden worden nu ingezet om de plannen rondom dit onderwerp te kunnen uitvoeren (zie opbrengst bij punt 22).
10. Nationaal Isolatie Programma: Vanuit het Rijk wordt geld beschikbaar gesteld waarmee gemeenten lokaal initiatieven kunnen laten ontwikkelen. Het dit jaar ontvangen geld geldt voor de periode 2022 en 2023 (zie opbrengst bij punt 23).
11. Oekraïne opvang: We hebben kosten gemaakt voor de realisatie van noodopvangplekken en verstrekkingen voor Oekraïense vluchtelingen. We verwachten totaal aan leefgeld € 400.000 te besteden. De overige uitgaven m.b.t. het opvangen van de vluchtelingen die tot nu toe bekend zijn komen uit op € 983.000. We ontvangen een compensatie van deze kosten van het rijk (zie de opbrengst bij punt 24).

12. Opbrengst verkoop Bijlweg 20: Dit voorjaar is het voormalig stadhuis, Bijlweg 20, verkocht aan de Woningstichting. Met de opbrengst hiervan is al bij de raming van de huisvestingslasten van het nieuwe stadhuis rekening gehouden zodat deze opbrengst middels een bestemmingsreserve hiervoor ingezet gaat worden (zie opbrengst bij punt 25).
13. Ophogen inhuurbudgetten: Door uitblijven salarislasten, omzetting kostensoorten of hogere inkomsten worden inhuur budgetten verhoogd (zie de tegenboeking bij punt 26).
14. Project Naar een Thuis voor jongeren: Dit betreft een regionale pilot gericht op de doelgroep die nu niet past binnen het regulier aanbod Beschermd Wonen. In deze pilot richten we ons op intensieve, gestructureerde behandeling en begeleiding, waardoor we de jongeren perspectief kunnen bieden. We ontvangen hiervoor middelen vanuit het bovenregionaal expertisenetwerk (zie de opbrengst bij punt 27).
15. Toename Huishoudelijke hulp: We zien een toename van het gebruik van huishoudelijke hulp. Met name bij de huishoudelijke hulp is er door het aantrekkelijk lage abonnementstarief een aanzuigende werking vanuit inwoners die hun particuliere hulp inruilen voor een Wmo-indicatie. Er wordt gesproken over het terugdraaien van deze werkwijze, maar dat wordt niet voor 2025 uitgerold. Tot die tijd hebben wij als gemeente geen drempel tegen het weren van dit soort aanvragen.
16. Wachtgeld college 2018-2022: Na de gemeenteraadsverkiezingen is de samenstelling van het college veranderd. Een aantal oud-wethouders heeft een aantal jaren recht op wachtgeld en begeleidingskosten. Voor deze kosten moet een bedrag in de voorziening worden gestort.
17. Actualisatie huisvestingslasten: Door fasering van uitgaven voor het project Tijdelijke huisvesting moet de hier aan gerelateerde onttrekking uit de gerelateerde bestemmingsreserve aangepast worden.

De punten 18 tot en met 27 betreffen opbrengsten in de begroting waar tegenover uitgaven staan die in bovenstaand overzicht toegelicht zijn. De post Overige ontwikkelingen betreft posten met een omvang kleiner dan € 100.000 dit alle toegelicht zijn in de tussenrapportage bij de financiële overzichten bij de programma's.

Uitvoering en planning

Na de vaststelling van deze tussenrapportage wordt de begroting 2022 aangepast op de aangegeven punten. In de jaarrekening worden de verschillen toegelicht tussen de voorgenomen inzet in de begroting en de werkelijk uitgegeven bedragen en de uitgevoerde activiteiten c.q. gerealiseerde producten.

Communicatie

De tussenrapportage is specifiek gericht op de gemeenteraad en wordt daarom niet breed extern gepresenteerd.

Den Helder, 27 september 2022

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
J.A. (Jan) de Boer MSc.

secretaris
K. (Koen) van Veen

Raadsvergadering d.d.	21 november 2022
Besluit nummer	2022-044778
Onderwerp	Voorstel tot het vaststellen van de Tweede tussenrapportage 2022

De raad van de gemeente Den Helder;

gelezen het raadsvoorstel van het college van burgemeester en wethouders van Den Helder van 27 september 2022,

besluit:

1. Kennis te nemen van de Tweede tussenrapportage 2022 en de daarin opgenomen voortgang van de planning 2022 op de doelen en activiteiten per programma;
2. In te stemmen met de in deze rapportage opgenomen financiële aanpassingen en gewijzigde Programmabegroting 2022 vast te stellen;
3. De in deze rapportage opgenomen mutaties in de reserves vast te stellen;
4. De in deze rapportage opgenomen financiële aanpassingen met een structureel karakter te verwerken in de Programmabegroting 2023 en deze gewijzigde begroting vast te stellen;
5. Een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van € 36.000 voor de investering afmeerpalen Achterbinnenhaven.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 21 november 2022